

ความรุนแรงในครอบครัว: 1) จุดเริ่มต้นของปัญหาในครอบครัว...สังคม....

หลายคนอาจคิดว่าความรุนแรงในครอบครัวเป็นการกระทำทางร่างกาย เช่น การทุบตี ทำร้ายร่างกาย แต่จริงๆ แล้วยังรวมถึงด้านจิตใจ เช่น การด่าว่า ข่มขู่ พุดจากักร้าวกันภายในครอบครัวและการทอดทิ้งไม่ดูแลด้วยเช่นกัน

ความรุนแรงระหว่างคู่สมรส¹ เช่น ทำร้ายร่างกาย ทำร้ายทางจิตใจ บังคับมีเพศสัมพันธ์ ประพฤตินอกใจ เป็นต้น ความรุนแรงต่อเด็ก เช่น ทอดทิ้ง ไม่เลี้ยงดู ไม่ดูแล ไม่ให้ความรักความอบอุ่น ขาดการกระตุ้นพัฒนาการ/ไม่ปลอบประโลมใจ ทำร้ายร่างกาย ล่วงละเมิดทางเพศ

ความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ เช่น ทำร้ายร่างกาย ดุด่าว่ากล่าว คำหยาบ คำข่มขู่/เบียดเบียน/ไม่ใส่ใจ ทอดทิ้ง/ปล่อยปละละเลย/ไม่จัดปัจจัยพื้นฐานให้ไม่ดูแลเมื่อเจ็บป่วย ละเมิดสิทธิ ละเมิดทางเพศ

สาเหตุของความรุนแรงในครอบครัว ประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ 1) ลักษณะของบุคคล ผู้ที่กระทำรุนแรงต่อคนในครอบครัวมักมีลักษณะ เช่น มีอายุหรือวุฒิภาวะที่ไม่พร้อมจะรับผิดชอบครอบครัว มีปัญหาสุขภาพจิตและพฤติกรรม มีประสบการณ์ความรุนแรง หรือพบเห็นความรุนแรงของคนในครอบครัว เป็นต้น 2) ลักษณะของครอบครัว ครอบครัวที่มีความเสี่ยงมักเป็นครอบครัวที่มีปัญหาด้านความสัมพันธ์ เช่น มีความขัดแย้งและไม่ลงรอยกัน มีปัญหาการเลี้ยงดูลูก เป็นต้น 3) สภาพแวดล้อมของชุมชน สภาพแวดล้อมที่ทำให้ของครอบครัวไม่ปลอดภัย มีความรุนแรงเกิดขึ้นบ่อย ๆ เช่น มีความขัดแย้งหรือทะเลาะวิวาทกันในชุมชน มีการใช้สารเสพติดหรือมีแหล่งอบายมุข เป็นต้น 4) สภาพแวดล้อมทางสังคม ในสังคมที่มีความไม่เท่าเทียมกันของสถานภาพและบทบาทของหญิงชายจากโครงสร้างชายเป็นใหญ่ เช่น มีอคติทางเพศ มีโอกาสเสี่ยงต่อปัญหาความรุนแรงในครอบครัว เช่น ความเชื่อว่าการรุกรานเป็นสมบัติของสามี ลูกเป็นสมบัติของพ่อแม่ เป็นต้น

ข้อมูลสถิติจากหนังสือพิมพ์ ปี 2557² 5 ฉบับ (ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด คมชัดลึก และมติชน) มีข่าวความรุนแรงในครอบครัวถึง 368 ข่าว พบว่า ข่าวการฆ่ากัน มากที่สุด (62.50%) รองลงมา ข่าวฆ่าตัวตาย (20.38%) ข่าวทำร้ายร่างกาย (12.23%) และการละเมิดทางเพศ (3.80%) ตามลำดับ โดยมีปัจจัยกระตุ้นจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 106 ข่าว (28.8%) และพบว่าความสัมพันธ์ของผู้กระทำ/ผู้ถูกกระทำ คือ สามีกระทำต่อภรรยา (58.54%) สาเหตุมาจากความหึงหวงและโกรธแค้น ภรรยาที่ไม่ยอมคืนดีด้วย ภรรยากระทำต่อสามี (19.51%) สาเหตุเกิดจากถูกสามีทำร้ายก่อน ประเภทข่าวการละเมิดทางเพศ บุคคลในครอบครัวส่วนใหญ่เป็นกรณีพ่อละเมิดลูก (28.57%) และพี่ชายละเมิดน้องสาว (21.43%)

สังคมไทย ควรมีเครื่องมือที่ใช้วัดความเสี่ยงต่อความรุนแรงในครอบครัว โดยทุกครอบครัวสามารถประเมินความเสี่ยงได้ด้วยตัวเอง หากพบว่ามีความเสี่ยง ก็สามารป้องกันแก้ไขด้วยตนเองได้อย่างทันต่อเหตุการณ์

ที่มา

1. คู่มือการปฏิบัติงานของเครือข่ายเพื่อการเฝ้าระวังและเตือนภัยความเสี่ยงต่อความรุนแรงในครอบครัว โดยกองวิชาการ

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

2. <http://www.thairath.co.th/clip/15859>